

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Tractatus De Regimine Ecclesiae Episcopalis In Octo Libros Distributus

Antonelli, Giovanni Carlo

Velitris, 1650

§. I. Quando Iudex possit reum subycere torturae.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11401

- 38 Quinam veniant sub nomine
vilium personarum.
- 39 An testes inhabiles sufficiant ad
condemnandum reum pœna or-
dinaria.
- 40 Quando testis torquetur uti va-
rius, regulariter statur ultimo
dicto: limitatur num. 41. 42. 43.
44. 45. & 46.
- 47 Index torquere potest testem re-
cisantem dicere de veritate, Item
potest torquere reum nolentem
respondere. ibidem.
- 48 Quando testis in tali casu tortu-
re subijciendus sit.
- 49 Clerici, nobiles, & alij in digni-
tate constituti etiam verisimili-
ter informati non torquentur.

C A P. XLIV.

De Quætionibus, seu tortura.

§ I.

Quando Index possit reum
subycere torture.

- 1 **T**orturam esse Iudici
arbitrariam constat
ex l. quætionis modū
ff. de Quæst. & dicit
Clar. in Pract. cri-
min. §. fin. q. 64. vers. nunc de gra-
dibus, & vers. ultimo viden-
dum Loccatell. de Quætion. Iudic.
insp. 4. num. 50. & 54. & alij.
- 2 Notandum tamen est, quod an-
tequam Index ad torturam pro-
cedat, constare debet de corpo-
re delicti l. 1. §. item illud ff. ad Syl-
lan. Loccatell. loco cit. num. 4. Clar.

diq. 64. vers. debet autem, & alij co-
muniter.

3 Limita in crimine falsi, furti,
hæresis, adulterij, & in alijs, quæ
sunt difficilis probationis Gabr.
commun. conclus. l. 7. concl. 17. per
tot. Rice. in Prax. for. Eccles. par. 2.
ref. 324. Loccatell. d. insp. 5. num. 6.
idem dicendum, si Dominus non
compareat, neque reperiatur;
tunc enim serui torquentur, quia
presumitur ab illis interfectus,
etiamsi aliunde non constet de
occiso iuxta l. & si certus §. si
vnus ex Dominis ff. ad Syllan. cu-
ius dispositio procedit etiam in
libero homine: & ideo si socius
itineris non reperitur, consocius
torquetur concurrentibus tamen
alijs adminiculis, & presumpcio-
nibus, ex quibus presumatur ab
eo occisus, etiamsi de corpore
delicti non constet: & si fateatur,
condemnatur Clar. in §. fin. q. 4.
vers. quando verò, & alij, quos re-
fert, & sequitur Loccatell. d. insp. 5.
num. 288. verum quia tunc agitur
de magno præiudicio, mors de-
bet plenè, & concludenter pro-
bari per testes de visa, nec suffi-
cerent testes de fama publica, aut
de auditu alieno Bart. in l. 2. §. si
dubitetur nu. 2. ff. Quem. test. aper.
& alij apud Loccatell. loco cit. nu.
289. vbi etiam dicit, quod ante-
quam in tali casu procedatur, ar-
bitrio Iudicis datur terminus ad
perquirendum eum, qui ignora-
tur, vbi sit, inspecta personæ, &
locorum qualitate, interim ta-
men cogendi sunt imputati de
homicidio ad præstandam fide-
iussionem de se representanda
Dddd toties

tories quoties. &c. licet de cada-
uere non appareat, ut d. *Clar. d.*

q. 4. v. quando verò in c. 1. I
Addit. *Ricc. in Collect. dec. 730.*
par. 3. quod etiam in crimine
Assassinij ad torturam deuenitur,
etiã si non constet de corpore
delicti.

4. Secundo requiritur, quod deli-
ctum sit graue. *Gandin. de Malef.*
tit. de Question. num. 2. Boss. tit. de
Indic. & consid. c. num. 92. in
leuibus enim delictis, omittitur
tortura, alias reus ex modo pro-
bandi grauius puniretur, quam
ex modo condemnandi. *Loccatell.*
d. insp. 5. num. 2. & 287. Lexan. in
sum. 10. 4. ver. fortuna Regularium
num. 6. nisi fortè reus esset per-
sona vilis, quia tunc etiam pro
leuibus delictis tortura infertur
secundum *Paul. Grillan. in tract.*
de Question. q. 5. num. 5. & 6. Loc-
catell. num. 15. & ita seruari dicit
Ricc. in Collect. dec. 2263. par. 6.

Item requiritur, quod pro tali
delicto imponatur pœna corpo-
ralis. *Clar. d. q. 64. vers. praterea.*
Loccatell. vbi supra num. 11. Ricc.
in Prax. par. 2. ref. 414. & ideo vbi
venit imponenda pœna pecunia-
ria, vel exilij, vel relegationis
ad tempus, non est locus torture;
quod etiam procedit, quando
pro delicto pœna arbitrio Iudicis
imponitur: quia etiam in arbi-
trarijs non infertur tortura, vbi
verisimiliter boni viri arbitrio ex
consuetudine, & ex delicti, ac
personarum qualitate pœna venit
arbitranda pecuniaria, & non cor-
poralis, *Ricc. in Prax. v. supra*
par. 2. d. ref. 414. vbi citat Bald. in l.

nullus C. de exhib. reis. Cirill. de
Relaxat. Carcerat. tit. de fideiuss.
reor. num. 11. Farinad. de Carcer.
& carcerat. q. 33. num. 54.

Obseruat tamen idem *Ricc. in*
Collect. dec. 2268. par. 6. quod tor-
tura inferri potest etiam pro re-
pecuniaria, si habeat crimen
annexum, ac proxima præcedat
indicia, & veritas aliter haberi
non possit.

5. In delictis quoque ecclesiasti-
cis, in quibus imponitur pœna ex-
communicationis, ad torturam
procedi potest: quia excommu-
nicatio reputatur pœna capitalis,
cum separet animam à gratia
Dei, qui est vita animarum. *Vulp.*
in Prax. iudic. cap. 46. num. 13. sed
hoc casu tortura debet esse leuis,
ut d. *Loccatell. d. insp. 5. num. 19. &*
287. idemque dicendum, quando
imponitur pœna depositionis, quia
tunc reputatur graue, illud deli-
ctum, pro quo imponitur: secus
si infligatur pœna suspensionis,
quia hæc exilio ad tempus com-
paratur. *Ricc. in Prax. for. eccles.*
par. 2. ref. 414.

6. Tertiò adesse debent contra re-
um indicia legitimè probata, &
ad torturam sufficientia: quod Iu-
dicis arbitrio relinquatur. *Boss. d.*
tit. de Indic. & consider. numer. 30.
Gandin. d. tit. de Question. nu. 13.
Clar. vbi supra vers. dixi quoque
& vers. debet igitur Bonifac. de
Vitalin. in tract. de Malef. rubr.
Quæ indic. deb. præced. torm. num. 1
& seq. Loccatell. d. insp. 5. nu. 7. hu-
iusmodi verò indicia debent esse
propinqua, & vrgentia, nõ autem
remota, & leuia. *Ricc. in Collect.*
dec.

dec. 2263. par. 6. tunc autem indicia continentur sufficientia, si ad sit saltem semiplena probatio, ut dicitur DD. quos refert, & sequitur Dian. par. 4. tr. 6. ref. 6. & 7. vel si talia sint, ut sola confessio deesse videatur l. 1. ff. de Quæstion. Gaudin. d. tit. de Quæst. num. 3. Bald. de Perigl. in tr. de Quæst. cap. 1. nu. 2. in fin.

In dubio autem ad torturam non est deveniendum Clar. d. q. 64. vers. hoc autem. idemque dicendum est, quando indicia profisco eliduntur per indicia Inquisiti Guaz. to. 2. lib. 1. defens. 30. in 4. num. 23. quem refert. Dian. par. 4. tr. 6. ref. 2. luerf. & tandem, & est communis opinio.

Observa tamen, quod licet Reus possit torqueri ex dicto vniustestis omni exceptione maioris deponentis de delicto iuxta communem DD. sententiam, id tamen non procederet, si Reus esset bonæ famæ, quia tunc alia etiam indicia essent necessaria, ut sentiunt DD. apud Dian. par. 4. tr. 6. ref. 6. precedentis enim vitæ merita plurimi aestimantur l. 3. §. sed si ex improbitate non omnes §. à Barbaris ff. de ne milit.

7. Quarto præcedere debet formatio Inquisitionis, litis contestatio, repetitio testium parte citata, & publicatio processus; quia à tormentis non est incipiendum l. 4. ff. de Quæst. Boff. d. tit. de Indic. & consider. c. n. 126. Loccatell. d. in sp. 5. num. 21. & seq.

8. Quinto iudex terminum dare debet reo ad se defendendum cū copia indiciorum l. vnus §. cogni

turum, ubi Boff. ff. de Quæst. Gaudin. d. tit. de Quæst. num. 23. Bald. de Perigl. d. tr. de Quæstion. cap. 2. num. 6. siue reus id petat, ut tenet Boff. loc. cit. nu. 79. Bonifac. de V. talin. in rubr. Quæ indic. deb. præced. torm. num. 10. siue non Bald. de Perigl. loco cit. cap. 2. num. 6. & alij apud Loccatell. d. in sp. 5. nu. 37. & seq. Dian. par. 4. tr. 6. ref. 2. ubi etiam obseruat, quod in causa hæretis non publicantur nomina testium, neque aliæ circumstantiæ, ex quibus deueniri possit ad ipsorum testimonium notitiam ex decreto S. Congreg. Cardinalium die 14. Martij 1566. & tunc non tantum vnus terminus concedendus est, sed tres, & plures Boff. d. tit. de Indic. & consider. num. 80. Loccatell. ubi supra, num. 40. & seq. alias non data copia indiciorum contentia est nulla Ricc. in Collect. decis. 2120. par. 6. Quare utiura sua reus melius deducat, si non habeat aliquem, qui pro eo compareat, Iudex dare illi debet advocatum iuxta tex. in l. 1. §. ait Praetor ff. de Postul.

Præterea post decretam torturam Iudex expectare debet per decem dies ita, ut nihil possit innovare pendente termino ad appellandum secundum Ricc. in Collect. dec. 2777. par. 5. & decis. 2263. par. 6. ubi dicit, ita seruari in magna Curia V. scariæ: quod procedere potest, quando reus non habuit terminum cum copia indiciorum ad se defendendum: sed si habuit terminum, & suas fecit defensiones, tunc enim si reus indicia non purgauerit, poterit Dddd 2. etiam

etiam non obstante appellacione interposita torqueri, ut dicunt *De* apud *Loccatell. d. inspect. 5. num. 57.* ubi subdit, quod in dubio debet Iudex supersedere.

Addit *Loccatell. loco cit. nu. 47.* quod etiam in alijs criminibus prater haresim non publicantur nomina testium, quando reus est potens, & periculum imminet, ne testes offendantur: unde in tali casu inolevit practica, quod dentur nomina testium confusa, & separata a dictis testium, ne reus sciat id, quod a quolibet eorum dictum fuerit.

9 His adde, quod reus eo die, quo aliquid comederit, vel biberit, torqueri non debet, nisi post novem, vel decem horas, *Clar. in 9. fm. q. 64. vers. decreta tortura,* ubi dicit, quod ita communiter servatur; alij tamen censent, satis esse, si post sumptione cibi, vel potus octo, vel etiam sex, aut quinq; horae effluxerint, ut d. *Farinat. & alij apud Loccatell. d. Insp. 5. nu. 74.* sed a communi practica non est recedendum,

10 Notandum secundo, quod ita tortura inferenda est, ut reus saluus sit innocentia, vel supplicio iuxta textum in l. *questionis modis ff. de Question. & ideo dum reus est in tormētis, Iudex debet semper assistere* *Dian. p. 4. tr. 6. ref. 17. Loccatell. d. inspect. 5. numer. 104. ubi citat Menoch. de Arbitr. cas. 340. numer. 13. lib. 2. & Farinat. q. 37. num. 143.* unde reus torqueri non debet novis, aut exquisitis modis, sed tantum consuetis, & a iure approbatis, quale est tormē-

tum funis, de quo in *Innullus, ubi glos. G. ad l. Ful. maies. Clar. d. q. 62. versitem debet Boff. in tit. de Tortur. n. 13. & 40.* ubi etiam dicunt, quod si reus non potest propter debilitatem, vel aliam causam, sine torqueri, torquetur igne apposito ad plantas pedum: subditq. *Clar. loco cit.* quod extra hos duos modos reus in statu Mediolani non torquetur, *Ordub. n.*

11 Sed apud nos in statu ecclesiastico quatuor tormentorum genera sunt in usu: videlicet tormentum funis: tormentum vigiliae, quod frequentatur in atrocissimis delictis concurrentibus urgentissimis indicijs: tormentum taxillorum, quo utuntur Iudices, quando reus torqueri non potest tormento funis: & tormentum sybillorum, quod infertur regulariter mulieribus, senibus, ac minoribus, qui ratione sexus, vel aetatis tormento funis applicari nequeunt, ut post *Farinat. & alios notat Loccatell. de quest. Indic. insp. 1. num. 47. & 37. cum seq.*

12 Notandum 3. quod cum tortura sit remedium subsidiarium, ideo inferri non debet, nisi quando veritas aliunde haberi non potest, *l. edictum l. Duvius Pius ff. de Quest. l. quoties C. eod. tit. Gandin. d. tit. de Quest. numer. 1. & 11. Dian. p. 4. tr. 6. ref. 1. Ricc. in Collect. decis. 263. var. 6. & alij communiter.* unde si extant probationes, ex quibus reus convincitur, a tortura abstinendum est *Boff. tit. de Indic. & consider. nu. 129. Ricc. in Collect. dec. 730. par. 3. & commu-*

mem dicit Clar. d. q. 64. vers. debet
etiam Lezan. in Sum. 10. 3. in ver.
tortura nu. 5. Loccatell. d. in sp. 5. n.
52. & 263. cum seq. sed condem-
nari potest reus, etiamsi delictum
non confiteatur, et desisum re-
fert Ricc. in Collect. decis. 2263. p. 6.

13 Quare non possunt Iudices reū
conuictum torquere eo sine, vt
delictum ore proprio fateatur, ne
per appellationem sententia su-
pendatur: hæc enim praxis peri-
culosa semper mihi visa est, illam-
que reiiciunt Ludouic. dec. Lucen.
23. Garz. dec. 40. quos refert idem
Ricc. in d. collect. decis. 2263. par. 6.
ex ea enim sequitur, quod qui
conuictus est, quique vna vice pu-
niri deberet, bis puniatur, vt re-
fere notat Boss. loco cit.

Observant tamen Doctores, quod
reus etiam sufficienter conuictus,
vel confessus in atrocioribus cri-
minibus torqueri potest super so-
cijs, & super alijs criminibus, etiā
si de ijs indicia non extant, præ-
missa protestatione, sine præiudi-
cio conuicti, vel confessi criminis,
vel si est condemnatus, sine præiudi-
cio condemnationis, & hanc esse
communem obseruantiam dicit Gar-
din. d. tit. de question. nu. 19. Clar.
d. q. 64. vers. veritas est Gramat. dec.
34. num. 34. Bald. de Perigl. loco cit.
cap. 2. num. 5. Boss. d. tit. de Indic. &
confid. num. 137. & 156. quibus ad-
de Ricc. in col. ect. decis. 1568. par. 5.
vbi dicit, quod reus tortus super
homicidio potest interrogari de
furto, etiamsi non extant indicia,
ac puniri etiam pœna ordinaria,
si aliud delictum fateatur.

Verum hæc praxis procedere po-

test vel quoad hereticos, qui ex
stilo Romanæ, & vniuersalis In-
quisitionis etiam sine vilo indicio
complicum torquentur super cō-
plicitibus ex decreto Pij V. apud
Dian. par. 4. tr. 6. ref. 27. vers. notan-
dum est tamen: vel quoad falsifi-
cantes monetam iuxta l. 1. C. de
fals. monet. vel quoad alios reos dif-
famatos, quod alia crimina com-
miserint, quales sunt latrones fa-
mosi, viarum grassatores, ac pu-
blici Assassini: non autem quoad
alios delinquentes simplices, qui
si capti sint pro vno crimine, de
alijs, de quibus indicia non ex-
tant, interrogari non debent, vt
d. Loccatell. d. in sp. 5. num. 237. Bo-
nifac. de Vitalin. de Malefic. in
rubr. que indic. deb. præc. tormen. n.
7. & desisum refert idem Ricc. in
collect. decis. 2263. par. 6. & tunc tor-
tura debet esse moderata, nec ex-
cedere debet mediam horam, vt
cum Farinac. Guazz. & alijs dicit
Loccatell. d. in sp. 5. num. 222.

14 Notandum 4. quod Doctores,
& Advocati, Equites, Ductores
militum, alięque personę nobi-
les, vel in dignitate constitutę, mi-
nores 14. annis, senes, ac mulie-
res regulariter non torquentur,
nullus C. ad l. Iul. maiest. Ricc. in
collect. decis. 129. p. 1. & decis. 1862.
par. 5. & communem dicit Clar. in
S. fin. q. 64. vers. quæro, an Doctores
& vers. seq. Boss. in tit. de Indic. &
confid. nu. 110. & seq. Bald. de
Perigl. in tract. de quest. cap. 1. n. 4.
Paul. Grillan. eodem tr. q. 5. nu. 5. &
6. Gardin. tit. de question. num. 7. &
seq. Bonifac. de Vitalin. in rubr. de
question. & torm. num. 2. & alijs re-
lati

lati in Syntag. opin. comm. tit. de
question. cap. 2.

Et eodem iure gaudent Surdi, ac
muti, Clerici præsertim in sacris
constituti, obsessi à Dæmone, su-
riosi, ac mente capti, qui que-
re ipsi vitales sunt, si ex tortura ta-
lites cruciarentur, ut ex ea de-
bilitaretur in aliquo membro, seu
alias efficerentur inutiles, ut di-
cunt DD. apud Loccatell. de quest.
iudic. insp. 4. num. 8. & seq. & insp.
5. num. 199. & seq.

Limita in proditoribus, ac reis
criminis læsæ maiestatis Diuine, &
humane, falsi, ad priuati carceris,
qui non obstante priuilegio tor-
quetur d. l. nullus C. ad l. Iul. maiest.
Bald. de Perigl. in d. tr. de question.
cap. 1. num. 4. Boff. d. tit. de Indic. &
consid. nu. 115. Farinac. de Heret.
q. 185. §. 8. num. 125. quem refert
Loccatell. insp. 4. nu. 46. Dian. p. 4.
tr. 6. resol. 29. ademque dicendum
est de reis aliorum grauiorum
criminum, qui de consuetudine
torquentur, ut d. Boff. d. tit. de In-
dic. & consider. num. 103. Gandin.
d. tit. de question. num. 38. Ricc. in
collect. dec. 129. par. 1.

Addit Loccatell. d. insp. 4. num.
37. quod regulariter cōsulto Prin-
cipe nulla dignitas, neque priui-
legiū excusat à tortura per l. nul-
lus C. ad l. Iul. maiest. quod intel-
lige præcedentibus legitimis indi-
cijs: nam tortura ad mandatum
Principis sine indicijs inferri non
debet Riccius in collect. dec. 2263.
parte 6.

Obserua tamen, quod ad tor-
quendos supradictos priuilegia-
tos requiruntur indicia vrgentio-

ra, & grauiora ijs, quæ contra
alios à iure requiruntur: & tunc
leuius etiam torquendi sunt, quã
ceteri: nec semper tormento su-
nis, sed loco illius adhiberi potest
tormentum sybillorum, præsertim
in minoribus, mulieribus, & se-
nibus, & similibus personis: quod
arbitrio Iudicis relinquatur, qui
considerare debet qualitatē per-
sonæ, facti, indiciorum, & aliarum
circumstantiarum Clar. d. q. 64. vers.
non etiam debet Loccatell. loco cit.
insp. 1. num. 55. & insp. 4. num. 40.
& seq. Ricc. in Prax. for. eccles. p. 1.
ref. 529. & par. 2. ref. 414. Vulp. in
Prax. iudic. cap. 46. num. 11. Lexan.
in sum. tom. 3. ver. tortura Regula-
rium num. 1. Dian. par. 4. tr. 6. resol.
29. in fin. & ref. 35. & 36. & alij re-
lati in Syntag. opin. comm. tit. de
Question. cap. 1. vers. tortura non
adhibetur.

Vbi verò probabilitèr dubitari
potest de aliquo accidenti cum
mortalis periculo, debet omninò
Iudex à tortura abstinere arg. l.
questionis modum ff. de question.
& ideò infirmi, aut valerudinarij,
aut aliquo membro debilitati, seu
alias inhabiles ex aliquo acciden-
ti ad sufferendum tormenta, qui
que difficultatem anhelitus patiu-
tur, vel gallico, aut comitiali si-
ue herculeo morbo, vel lepra,
aut assiduo capitis dolore, aut
chatarro, podagra, chitagra, pa-
ralisia, aut simili agritudine labo-
rant, torqueri non debent, ut di-
cunt DD. quos refert & sequitur
Loccatell. de Quest. iudic. insp. 2. n.
20. & seq. & insp. 4. nu. 8. & seq. vbi
etiam notat, quod in casu con-
tin-

tingenti vocari debet Medicus peritus, qui medio iuramento referat, an tales personæ tormento finis, vel saltem alio tormenti genere sine periculo torqueri possint, nec ne, & iuxta illius relationem proceditur, ut obseruat etiam Dian. par. 4. tr. 4. ref. 29.

Mulieres verò prægnantes non solum non debent torqueri l. prægnantis ff. de Pœn. sed neque terri possunt l. 1. §. impuberis ff. Ad Syllan. Vnde cõsuetudo obseruat, ut etiam post partum editum non torqueantur, nisi elapsis 40. diebus purgationis, ut d. Clar. in Pract. crim. d. §. fin. q. 64. vers. quæritur modo.

25. Notandum 5. quod in ijs casibus, in quibus tortura ob infirmitatem, vel aliam iustam causam inferri non potest, Iudex procedere debet ad vteriora in expeditione causæ: & quidem si reus testibus sit conuictus, poterit condemnari ad penam ordinariam iuxta tex. in l. qui sententiam C. de pœnis. mutis, ac Surdis exceptis, qui cum non intelligant ea, quæ contra ipsos deponunt testes, neque possint obycere contra eorum dicta, & personas, non sunt condemnandi in penam ordinariam, præsertim si pœna ordinaria delicti esset capitalis: nisi ex testibus de visu, & propria confessione, vel signis, & nutibus mediâre interprete Iudex esset certus de delicto, ut d. Loccatell. de Quest. Iudic. in sp. 4. num. 61.

Si verò adsint tantum indicia ad torturam sufficientia, & tortura ex rationabili causa omitta-

rit, poterit reus condemnari in aliquâ penâ extraordinariam, videlicet in pœnam exilij, vel pecuniariam Baiard. ad Clar. q. 64. n. 72. Menoch. de Præsumpt. l. 1. q. 92. num. 3. quos refert Loccatell. d. in sp. 4. num. 55. Dian. par. 4. tr. 6. ref. 18. & 35. in fin. Ricc. in Collect. dec. 133. par. 1. quod intellige, dummodo indicia sint indubitata iuxta l. fin. ubi glos. C. de Probat. Clar. §. fin. q. 20. vers. scias tamen Loccatell. in sp. 5. num. 313.

Obserua tamen, quod in crimine assassini, hæresis, & alijs atrocissimis delictis potest quis ex præsumptionibus, & indicijs indubitatis accedente mala fama, inquisiti ad penam ordinariam, etiam capitalem cõdemnari, præsertim si huiusmodi præsumptiones sint positæ à iure l. si qui C. de Adit. Ricc. in Collect. dec. 1561. par. 5. & communem dicit Boff. in tit. de Conuict. num. 29. Clar. in §. fin. d. q. 20. vers. scias etiam, & vers. item scias. Sed si indicia non sunt ad torturam sufficientia, reus erit in tali casu absoluendus Boff. in tit. de Senten. num. 65. & seq. Paul. Grillan. in tract. de Relaxat. carcer. in tit. de absolut. Innoc. Ricc. in Collect. dec. 1567. par. 5. Addit Loccatell. d. in sp. 5. nu. 191. quod etiam in leuibus delictis potest reus ex indubitatis indicijs ad penam ordinariam condemnari.

16. Notandum 6. quod si reus torqueretur, & in tormentis negat, tunc tamquam purgatus ab indicijs est absoluendus, vel relaxandus cum cautione de se representando quasi puram veritatem dixisse vide

deatur *gloſicōmun: recepta in l. editum ver: efficaciffimas ff: de Quæſtion. Ricc: in Colle&: dec: 730. par: 3: Loccatell. d. in ſp. 5. num: 200. & ita communiter ſeruat*, ut d. *Grammat. dec. 96. num. 2. & 3. dummodò ſecundùm qualitatem delicti, & indiciorum tortus fuerit, ut d. Didac. Canter. in qq. crimin. cap. 2. de Probat. per. teſt. q. 1. num. 65. quæ refert Dian. par. 4. tr. 6. ref: 33. & hæc abſolutoria, ab obſervatione iudicij, appellatur Ricc. in Colle&. dec. 2263. par. 6. Limita, quando delictum eſſet graue, & concurreret mala fama Inquiſiti: vel ſi reus ex præſumptionibus vehementiſſimis, & indubitatis conuinceretur: tunc enim poſſet reus condemnari in pœnam pecuniariam, vel exilij *Grammat. dec: 96. num: 5. & ſeq: Gabr: comm. conclus: lib: 7. concl: 19. num: 8: Loccatell: in ſp. 3. num. 21. & eſt communis opinio: quamuis alij cenſeant, poſſe iudicem in tali caſu etiam pœnam tiremijum, vel aliã corporalem imponere excepta capitali, ut d. Boſſ. apud Dian. par. 4. tr. 6. ref: 33. & ita fuit iudicatum in Regio conſilio Neap. ut refert Grammat. dec: 42. & d. dec: 96. in ſin. Ricc. in Colle&. dec: 1561. & 1567. par: 5. & ita ſeruari teſtatur Clar. ſ. ſin. q: 20. verſ. ſcias tamen Ambroſini in tra&. de mod: form: proceſſ. in form: lib. 4. c. 4. in ſin. & alij relati in Syntag. opin: comm: ſit. de Quæſtion. cap: 13.**

Addit Clar. d. q. 64. verſ. veritas eſt Loccatell. in ſp. 3. num. 18. & 19. quod ſi reus iam confeſſus, vel

conuictus interrogetur ſuper crimine non præmiſſa proteſtatione, citra præiudicium confeſſi, aut probati criminis, & in tormentis perſiſtat in negatiua, diceretur purgaſſe indicia, & probationes, & ideò eſſet abſoluendus: vel ſaltẽ non poſſet in pœnam ordinariam condemnari. immò etiam ſi præmittatur dicta proteſtatio, ſi tamen interrogetur reus ſuper delicto, & nihil fateatur, indicia purgaſſe cenſetur, & proteſtatio tanquam cõtraria facta reycitur *Grammat. dec. 96. num. 1. Loccate. l. in ſp. 5. num. 222. Boſſ. tit. de Co. ſeſſ. per tortur. num: 26. Dian: par: 4. tr: 6. ref: 32: Ricc: in Colle&. dec: 730: par. 3.*

Secus eſſet, ſi reus præmiſſa dicta proteſtatione interrogetur tantum de alijs qualitibus, ſeu circũſtantijs, ſeu ſocijs delicti: quia tunc ſi de crimine ſit conuictus, poterit condemnari in pœnam ordinariam, ut ſupra diximus, & notat Boſſ. in tit. de Sent: nu 70: Clar. d. q. 64. verſ. veritas eſt Loccatell. d. in ſp. 5. num. 222. vbi addit, quod tunc interrogatoria per extenſum ſcribenda ſunt per Notarium, alioquin ſi reus ſub generali interrogatorio opportunẽ interrogatus, vel ad opportunam interrogationem reſponderet, & negaret delictum principale, dictæ proteſtationi cenſeretur renunciatum.

17 Si verò reus in tormentis fateatur, ſtandum non eſt dictæ confeſſioni factæ in tortura l. 2. C. iur. appell. ſed illam extra locum tor-

reus debet reus ratificare ad ban- cum iuris die sequenti, vel bre- uiori etiam tempore arbitrio Iu- dicis: dummodo tantum tempo- ris intercefferit, vt verisimile sit, dolorem cessasse, vt d. Clar. d. q. 64. vers. ceterum, & vers. circa hanc Gandin. d. tit. de questio. nu. 25. & 33. & alij; tunc tamen erit, si huiusmodi ratificatio fiat diuer- sis diebus, vt d. Loccatell. d. in sp. q. num. 211. Bonifac. de Vitalin. in rubr. de perseuer. post. tormen. vers. talis, videlicet post 24. horas, vt post Gom. & alios notat Dian. p. 4. in 6. ref. 22. vbi dicit, ita seruari in Curijs Inquisitionis Hispanice; ne que ad id requiruntur testes Bo- nifac. loco proxime cit.

Tunc autem ad effugiendā sug- gessionem, confessione minimè le- cta, monetur reus ad repetendū in substantia id, quod in sua cōfēs- sione in tormentis facta pro veri- tate dixerit; & repetita per reum dicta confessione in substantia, deinde legitur confessio per ex- tensum, & perquiritur ab eo, an ea, quæ sibi lecta fuerint, sint illa eadem, quæ confessus fuerit post torturam, & an tamquam vera ra- tificare, & confirmare intendat Farinac. de Hæres. q. 185. §. 8. nu. 150. quem refert, & sequitur Dian. par. 4. tr. 6. ref. 22. vers. modum-
verò

Idemque dicendum de confes- sione metu tormentorum extor- ta, quando scilicet reus ad locum torture ducitur, & iudex commi- natur, quod nisi confiteatur, eum quæstioni subiciet: tunc enim ne- que statur tali confessioni, nisi ra-

tificatio subsequatur secundum Bald. de Perigl. in tract. de quest. & tormen. cap. 3. num. 1. & seq. Boff. in tit. de tortur. num. 3. Dian. par. 4. tr. 6. ref. 22. vers. notandum tamen est hi: Gandin. d. tit. de questio. n. 28. & 29. Bonifac. de Vitalin. d. ru- br. Quæ indic. deb. præc. tormen. nu. 4. contrarium tamen in practica seruari testatur Clar. d. q. 64. vers. nunc de gradibus Ricc. in Prax. for. eccles. par. 1. resol. 435. vbi dicunt, quod huiusmodi confessio in tali casu censetur sponte facta, non autem metu tormentorum.

Sequuta igitur ratificatione, si reus non reuocet suam confes- sionem, & de errore non doceat, poterit condemnari ad pœnam ordinariam delicti iuxta huius sen- tentiam: C. de Pgn. debet tamen Iudex ante sententiam confessio, seu conuictio dare terminum com- petentem ad faciendum suas de- fensiones Bonifac. in rubr. quæ Indic. deb. præc. tor. num. 10. Bald. de Perigl. d. tr. de questio. c. 2. nu. 7. Ricc. in collect. decis. 1774. par. 5. etiam si reus talem terminum non petierit Clar. d. §. fin. q. 49. vers. est igitur.

Quia verò aliquando reus me- tu tormentorum confitetur, & confessionem ratificat, ideò Indicis integritati relinquitur, an hu- iusmodi confessio sit probabilis, vel verisimilis, & an illi sit adhi- benda fides, vel non h. i. §. que- stioni ff. de quest.

Obserua tamen, quod si reus fateatur cum qualitate, propter quam delictum de iure non puni- tur, puta si fateatur homicidium

E e e e com.

commisisse ad sui defensionem, tunc si reus petat terminum ad probandum, concedi debet, alias torquetur, vt simpliciter fateatur secundum DD. quos refert, & sequitur Loccatell. d. insp. 5. num. 218. vbi etiam testatur, ita fuisse seruatum in Vrbe. sed contrarium tenet Gabr. commun. conclus. lib. 7. cōcl. 19. num. 16. Ricc. in collect. decis. 2263. par. 6. & alij asserentes, non posse reum torqueri, vt reiecta qualitate explicitè deponat, quorum sententia vt benignior in praxi sequenda est. Vnde reus in tali casu non probata huiusmodi qualitate puniendus non est pœna ordinaria, sed alia mitiori latè Gabr. d. lib. 7. concl. 19. nu. 7. Marant. de ord. iudic. par. 6. tit. de confess. num. 29. Grammat. decis. 5. numero 13. & 14.

Observa 2. quod torti, & facti ex confessione extorta per signa siue fit spontanea, siue per torturam, non debent pœna ordinaria puniri, vt post Bald. Farinac. & alios dicit Loccatell. d. insp. 3. num. 59.

8 Notandum 7. quod si reus tortus fuerit nullis legitimis præcedentibus indicijs, & confiteatur, talis confessio non valet, etiam si in ea perseverauerit l. Diuus §. ex quibus & l. pen. iuncta glos. ff. de quest. Bald. de Perigl. d. tr. de quest. cap. 2. num. 9. Boss. tit. de indic. & confid. nu. 137. & tit. de Confess. per tort. num. 6. Gandin. d. tr. de Malef. tit. de quest. num. 26. Bonifac. eod. tr. d. rubr. Quæ indic. deb. vrec. tortur. num. 6. & 13. & in rubr. de Confess. num. 5. quod procedit etiam

in crimine læsæ maiestatis, & alijs atrocissimis delictis, quamuis auctoritate Principis tortus fuerit Ricc. in collect. dec. 2724. par. 7. nec sufficerent ad condemnandum indicia, quæ postea superuenirent, vt dicunt DD. quos refert, & sequitur Dian. par. 4. tr. 6. ref. 2. vers. vnde ex his Ricc. in collect. decis. 2602. in fin. par. 7.

Nulla etiam esset confessio extorta per suggestionem, vel subpromissione impunitatis: quia non licet Iudici decipere reos, vt hoc pacto inueniat veritatem, cū etiam innocentes fateri possent ad se liberandum è carceris vexatione, & alijs incommodis Riccius in collect. decis. 1774. & alij apud Loccatell. d. insp. 5. num. 89. & 94. & seq. vbi etiam dicit, quod ex tali confessione nullum oritur iudicium ad torturam, si fuerit reuocata.

Addit Farinac. & alij, quos refert Dian. par. 4. tr. 6. ref. 17. quod si Inquisitor sine Episcopo reū torqueret, nulla esset ipso iure confessio rei in tormentis extorta per clem. 1. §. propter de Heret.

Item si mulier post partum torqueretur nō expectatis 40. diebus, & fateatur delictum, talis confessio esset nulla Dian. d. par. 4. tr. 6. ref. 29. vers. notandum est etiam, vbi citat Eymeric. à Rosbach. in Prax. crim. tit. 5. cap. 2. nu. 6. & Baiard. ad Clar. 7. 64. num. 67.

19 Sed si reus spontè fatetur, tunc absque alia ratificatione damnatur Gandin. d. tit. de Quest. nu. 15. Bonifac. de Vitalin. in rubr. de Confess. num. 1. & alij communiter in-

mò ex tali confessione purgatur omne vitium processus ita, vt si esset ex aliqua causa nullus, ex huiusmodi confessione substineatur *Myrsing. dec. 77. cent. 5. quæ refert Ricc. in Collect. dec. 1774. p. 5.*

Obserua tamen, quod spontanea delicti confessio nõ sufficit ad condemnandũ aliquẽ pena capitali, nisi etiã cõstet, delictum fuisse commissũ, vt decisũ refert *idem Ricc. in collect. dec. 1774.*

Obserua 2. quod si minor confiteatur delictum, de quo aliter non constabat, nisi per confessionem suam, tunc tamquam læsus restituatur in integrum etiam nõ probata læsione; quia satis læsus presumitur ex ipsa confessione. *Meg. al. var. resol. 10. 1. ref. 21. nu. 4. ubi citat Angel. in l. certum §. in pupillo ff. de Confess. Alex. & Taf. in l. nã & postea §. si minor ff. de Injur. Marsil. sing. 445. ver. minor.*

20 Quæres, an reus in criminalibus possit appellare? Resp. negatiuè, si est conuictus, & sponte confessus *iuxta l. 2. C. Quor. appell. non recip.* quod etiam procedit in pecuniarijs, seu ciuilibus causis, vt *d. glo. ibidẽ in ver. propria, & decisũ refert Ricc. in Collect. dec. 621. p. 3.*

Dicitur autem spontè confessus etiam qui confessionem suam in tormentis factam ratificauit *l. 1. §. si quis ultro ff. de Quest. glof. in d. l. 2. ver. aliquid dixerit, vbi etiã Bart. C. Quor. appell. non recip.*

Limita 1. si reus est confessus tantum, & non conuictus: tunc enim poterit appellare, ut *d. glof. in d. l. 2. ver. propria, & ibi Bart. n. 1.* quod alij intelligunt, dummo-

dò adducat in appellatione causam probabilem contra suam confessionem: secus si nullam legitimam causam deduxerit, vt ex cõstitutione 24. Pij V. probat *Lozzatell. de Quæst. iudic. in sp. 3. nu. 23. & ita communiter seruari testatur Clar. in §. fin. q. 94. in princ. idem dicendum, quando reus cõfiteretur cum qualitate, quæ delictum minuit, vel quando non esset manifestè conuictus, quia tunc etiam admittitur appellatio, vt *d. Ricc. in Collect. dec. 621. par. 3.**

Limita 2. quando reus esset tantum conuictus, & non confessus, vt *constat ex d. l. 2. C. quor. appell.* quia ad hoc vt reus non possit appellare, vtrumque requiritur, videlicet quod sit conuictus, & cõfessus, & idèõ alteram non sufficit, vt *ibidem dicit glof. & DD.*

Obserua tamen, quod in multis casibus propter immanitatem criminis conuicto appellatio denegatur, etiam si delictum confessus non fuerit, vt *d. glof. in d. l. 2. ver. propria*, videlicet si fuerit insignis, vel manifestus latro, seditionum concitator, vel dux factionum, vel alias vbi arbitrio prudẽtis Iudicis periculum esset in mora *iuxta l. constitutiones ff. de Appell. l. si quis filio exheredito §. hi autẽ ff. de Injust. rupt. & irr. testam.* vel si virginem rapuerit *iuxta l. vn. §. si autem post C. de Rap. Virg. vel monetam Cæsaris falsificauerit l. 1. C. de fals. monet.* cuius textus dispositionem etiam contra tondentem procedere, dicit *Ricc. in Collect. decis. 182.*